Σύναξη της Παναγίας της Πελεκητής στην Πίνδο

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: http://www.saint.gr/4200/saint.aspx για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: 15/4/2012 5:55:00 μμ
Δημιουργία εγγράφου: 07/11/2026 17:38:54

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 15 Αυγούστου εκάστου έτους.

Ημ/νια Βίου: 15/4/2012 5:55:00 μμ

Βιογραφία

Η Ι. Μονή Παναγίας Πελεκητής, επιβλητικό μεταβυζαντινό μνημείο, είναι κτισμένη επάνω σε ένα απότομο και υψηλό βράχωμα (1400 μ.) της Πίνδου, ένα χιλιόμετρο βορειοδυτικά του χωριού Καρύτσα.

Ομοιάζει να κρέμεται κυριολεκτικά επάνω από τον κόσμο, ενώ κάτω από αυτήν απλώνονται πανοραμικά τοπία άφθαστης ομορφιάς και ποικιλίας, με αποκορύφωμα την γραφική λίμνη Πλαστήρα. Την επωνυμία «Πελεκητή» οφείλει στο βράχο επάνω στον οποίο είναι κτισμένη, που κατά την παράδοση «πελεκίσθηκε» με ξύλινα εργαλεία, μετά από υπόδειξη της Κυρίας Θεοτόκου στους τεχνίτες της.

Η ίδρυση της Μονής άρχισε πιθανότατα στα τέλη του 15ου αιώνος μ.Χ. από τον Πνευματικό Πορφύριο και ολοκληρώθηκε το 1529 μ.Χ. στη σημερινή της μορφή από το Νέο Οσιομάρτυρα Δαμιανό (βλέπε 14 Φεβρουαρίου), ο οποίος ιστορείται ως «κτίτωρ» σε δύο τοιχογραφίες της. Αποτελούμενη από δύο Ναούς και άλλα πολλά κτίσματα (ηγουμενείο, κελλιά, τράπεζα, αποθήκες, κρυφό σχολείο, κ.α.), ομοιάζει με αληθινό φρούριο.

Το Καθολικό είναι ο κεντρικός και αρχαιότερος Ναός, αφιερωμένος στην Ανάληψη του Κυρίου. Είναι μονόκλιτη βασιλική με νάρθηκα, στεγασμένη με κυλινδρική καμάρα, με ενισχυτικό τόξο στο μέσο. Σύμφωνα με σχετική επιγραφή που υπάρχει εντός του Ναού, αγιογραφήθηκε το 1654 μ.Χ. από τους αγιογράφους Ιωάννη, Νικόλαο Ιερέα και Ιάκωβο Ιερομόναχο.

Ο δεύτερος Ναός είναι αφιερωμένος στην Παναγία Φανερωμένη. Είναι αθωνικού ρυθμού, με τρούλο και πλευρικούς χορούς, χωρίς εσωτερικούς κίονες. Οι τοιχογραφίες, όπως προκύπτει από σχετική επιγραφή που υπάρχει επάνω από τη θύρα εισόδου, ιστορήθηκαν το 1666 μ.Χ. Ανιστορήθηκαν το 1674 μ.Χ. από τους αγιογράφους Ιάκωβο και το γιο του Δημήτριο.

Η Μονή γενικώς διακοσμήθηκε με θαυμάσιες βυζαντινές τοιχογραφίες υψηλής τέχνης, με αυστηρές μορφές και ζωηρά χρώματα. Είναι θαυμαστές κυρίως για την αδρή εκφραστικότητα των αγίων που εικονίζονται. Ιδιαίτερα αξιόλογο για τη διακοσμητική του αρμονία είναι και το ξυλόγλυπτο τέμπλο της. Περίπυστη είναι η θαυματουργός εικόνα της Παναγίας Οδηγητρίας.

Μεγάλη ήταν η αίγλη της κατά τους χρόνους της Τουρκοκρατίας. Αναγνωρίσθηκε ως Σταυροπηγιακή Μονή το 1606 μ.Χ. από τον Οικ. Πατριάρχη Ραφαήλ Β'. Εντός αυτής λειτουργούσε κρυφό σχολείο. Σημαντικός υπήρξε και ο αγώνας των Μοναχών για την απελευθέρωση της Καρίτσας από τους Τούρκους το 1830 μ.Χ.

Για την ένδοξη αυτή ιστορία της, έχει ανακηρυχθεί «Ιστορικό Διατηρητέο Μνημείο». Δυστυχώς όμως, από τον πλούτο των εκκλησιαστικών κειμηλίων και της σπάνιας βιβλιοθήκης της, ελάχιστα σήμερα διασώζονται.

Η Μονή πανηγυρίζει στις 15 Αυγούστου, της Κοιμήσεως της Θεοτόκου. Προσφάτως έχει ανακαινισθεί και αξιοποιηθεί συγκεντρώνοντας πλήθος προσκυνητών, μέσα στο φορτισμένο από τη λατρεία τόσων αιώνων βαθιά κατανυκτικό περιβάλλον της.

Λειτουργικά κείμενα

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος πλ. ά'. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Μη πελέκη συγκόψη με καθικέτευε σόν ελεήμονα Τόκον, Πελεκητή αγαθή, Μητροπάρθενε, Αγράφων θείων σέμνωμα, τον προσκυνούντα ευλαβώς σήν εικόνα την σεπτήν οικέτην σου τον αχρείον αλλ' όμβρισον μοι ρανίδας χρηστοηθείας και σεμνότητος.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Παναγία Πελεκητή

Ι. Μονή Παναγίας Πελεκητής

Οπτικοακουστικό Υλικό

Ακούστε το απολυτίκιο!

Σχετικές συνδέσεις

1. Άγιος Δαμιανός ο μοναχός

Παραπομπές

1. Ιερά Μητρόπολη Θεσσαλιώτιδος & Φαναριοφερσάλων
2. Βυζαντινη Μουσικη